

חכמת מיכאל

לעילוי נשמת מיכאל בן איננה ז"ל

זמני השבת

19:34 | חדלקת נרות

20:25 | צאת השבת

21:21 | רבינו תם

הידעת?

הפּרַת הַטּוֹב

אמר הפלא יועץ הקדוש, על הפסוק: "משיב רעה תחת טובה לא תמוש רעה מביתו". אדם שעושה צרות לקב"ה - יעניש אותו, אבל לבסוף העונש יגמר. אבל אדם שלא יודע להכיר טובה, מישוה נתן לו טובה והוא מכחיש את הטובה, עליו אומר שלמה המלך שהצרות שלו בבית לא יגמרו. אומר הפלא יועץ שחובה על האדם שקיבל כל-דהו טובה מחברו שתהיה חקוקה בליבו תמיד כל הימים. כל החיים צריך לזכור אותו בליבו. ולא יגמול עמו שום רעה ולשלם לעושה הטובה ככל הבא מידו.

אדם שלא יודע להיות אסיר תודה, נמצא במדרגה הנמוכה ביותר. אדם שבא הביתה מיום עבודה, צריך לשים לב, יש פה משהו שניקה וסידר עבורו את הבית. יש מי שכיבס בגדיו. יש מי שדאג שיהיה לו אוכל חם וטעים.

הסטייפּלר הקדוש היה אומר שכל מה שצוותה התורה לבעל לכבד את אשתו זה מדין הכרת הטוב. צא וחשוב: מה היה מצבך אם היית לבד, גלמוד? הנהה הקדוש ברוך הוא זמן לך את האישה הזאת שדואגת לכל מחסורך. ואף אם יש לו כל מיני ביקורות עליה בליבו, סימן שהוא לא יודע להכיר טובה. מי שלומד להכיר טובה ולהגיד תודה, מתוך זה יגיע לתת תודה לקדוש ברוך הוא. מזה האדם יתעלה. מי שיכול לדבר רעה על מקום שהיה שם, זה השפל שבבני אדם. בור ששתית ממנו אל תזרוק בו אבן. בחור ישיבה מתחנן.

שש שנים למד אצל ראש הישיבה, שדאג לכל מחסורו. וכעת כאשר הוא עומד להתחנן שואלים אותו: מי יסדר לך חופה וקידושין? ועונה איזה רב פלוני יקדש אותי... אלה לא מתבייש? שש שנים עשה הרב הזה הכל בשביל שאתה תשב ותלמד תורה, שתוכל להנות מהלימוד, מהחום, מהאוויר, אין לך הכרת הטוב? שום דבר לא יצא מאדם שאינו יודע להגיד תודה. (מתוך ספרו של הרב עמרמי "חובת הלבבות")

דבר הפרשה

לברוח מהמחלוקת כמו מאש!

מעשה ביהודי נכבד, איש עסקים מוכר, שנקלע שלא בטובתו לסכסוך עסקי, שגרם לו הפסד ממון רב. יועציו ובני משפחתו הציעו לו לתבוע בדין תורה, אמרו לו כי הרי לבטח הצדק עמו, ולכן יזכה בדין ויקבל את כספו בחזרה. אלא שהאיש סירב, וטענתו בפיו: הרי פשוט שאוותר ולא אתבע, וכי מה לא אעשה למען פרנסתי?!?

הביטו בו כולם נבוכים ותוהים, וכי איזה הגיון הוא זה?! הלא ההיפך - אם יתבע יקבל את כספו, יזכה בפרנסתו. אם יותר יפסי, פרנסתו תיפגע! ומאידך, הוא טוען שהצלחת פרנסתו עדיף לו לוותר, היכן ההגיון בדבריו!?

חיך הלה והשיב: 'הלא כתוב בשל"ה הקדוש, כי מחלוקת אחת דוחה מאה פרנסות. אם אכנס להליך של דיונים - הלא אין ספק שתפרוץ כאן מחלוקת, השלום יחטוף מכה אנושה...'

המחלוקת הזו תדחה ממני מאה עיסקאות מניבות, תרחיק מעליי מאה הזדמנויות להתפרנס ולהתעשר. ברור שלא כדאי הדבר, ברור שכדאי שבעתיים לוותר, לברוח מהמחלוקת, להבטיח מאה פרנסות שיבואו אליי בשמחה ובטוב לבב, מתוך שלום ואחוה!'

דבריו אלו של האיש, שהביא הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, מאירים את העיניים: פעמים נראה כי המחלוקת היא הכרח, צורך השעה כדי לשמור על הפרנסה, כדי להבטיח עתיד כלכלי חיובי. האמת הפוכה בתכלית: המחלוקת דוחה פרנסה, השלום הוא מגנט של עושר, צינור של פרנסה. הבה נשמור על השלום, נוותר בכל מחיר, נברח ממחלוקת כמו מאש ונפתח לעצמנו שערי פרנסה והצלחה בכל התחומים!

אמר הרב קובלסקי שליט"א על כל אחד ואחד מאיתנו, עוברים לעתים רגעי כאב או פחד. לא תמיד הדבר קורה בעקבות דברים המתרחשים בביתנו פנימה, לפעמים זה קורה בעקבות התרחשויות בכלל ישראל, בקרב חברים, בקהילה. לפעמים אנו שומעים על אסונות נוראיים, מחלות קשות, או אפילו קשיים בגידול וחינוך הילדים, בעיות כלכליות, וכל כיוצא באלה. ביקור בבית החולים מרטיט כל לב, הצצה בטפסי הבקשה במשרדי ארגוני החסד - מעוררת רחמים ודמעות.

אין ספק, צרות עם ישראל מרובות, וכל לב יהודי שואל את עצמו: מה אני יכול לעשות כדי לעצור את זה? מה אני יכול - כאדם פרטי - לפעול כדי לעצור את מחול הצרות המקיף מכל עבר? איך אני, בכוחי הדל, יכול לפתוח לעם ישראל כולו שערי רפואה וישועה, שערי רחמים ופרנסה, שערי שפע וברכה מרובה? האם יש משהו, שכל יהודי יכול לעשות, כדי להרעיק על הכלל כולו חיי עושר ואושר, מניעת צרות וייסורים, חיים טובים ומאושרים!?

התשובה היא: צרות, אסונות, מצוקות - אינם מתרחשים סתם. יש פעולה שאנשים עושים, שמביאה בכנפיה זיהום אוויר נוראי שגורם לכל הצרות הללו. וממש כמו בזיהום אוויר - ברוב המקרים אין קשר בין מזהמי האוויר לבין הנפגעים ממנו. אנשים רבים בכלל ישראל סובלים שלא באשמתם, אלא בגלל שהאוויר מסביב מזוהם, מלא גזים וגחלים מתעופפות... כך מגלה הרמב"ם לבנו, באיגרת מרטיטה שחושפת סוד מכבשונו של עולם: 'אל תשקצו את נפשתיכם במחלוקת, המכלה את הגוף, הנפש והממונ!' - בדבריו, מכנה הרמב"ם את המחלוקת כדבר שיקוץ, כדבר מלוכלך ודוחה, המכלה את הגוף, מחסל את הנפש, הורס את המצב הכלכלי בעולם כולו!

ואם לא די בכך, הוא שב ומזהיר, ובאזהרה זו הוא יוצא מגדרו, ומתאר עדות אישית חיה ומפחידה: 'ראיתי בנים שהשחירו, משפחות שנספו, עיירות שנתערערו, אנשי אמנה ונכבדים נקלו ונתבזו' - וכל זאת למה? הוא ממשיך ומגלה: 'בסיבת המחלוקת! ולכן שנאו אותה, נוסו מפניה, התרחקו מכל אוהביה, פן תספו בכל חטאתם!' (באדיבות דרשו).

שו"ת עם הרב מוצפי שליט"א



1. אבא שלי בן 67 שיחיה, אדם דתי, מתפלל במניין, קובע עיתים, איננו לובש טלית קטן, האם אני צריך לומר לו משהו על החשיבות או משום כיבוד הורים לא לומר כלום?
2. תציע לו בעדינות ותאמר שהיא שומרת את האדם מכל תאוה וחבלה, מכל פגע ונגע, מכל סכנה ומגיפה, מכל נזק והפסד. ברצוני לדעת איזה דיני אבלות חלים על נכדים בכל ימי השבעה?
3. הלכות לא חלות עליהם, אך יש מנהגים מסוימים שנוהגים בהם. והם, להימנע מלהשתתף במסיבות חגיגות וסעודות, שאינם קשורות לתפקידים. שמיעת מוסיקה, וכן לא מחדשים בגדים חדשים.
4. האם מותר להפעיל באופן אוטומטי לפני שבת שואב אבק רובוטי שיפעל בשעה מסוימת בשבת. לא לוחצים על כלום בשבת לפני שבת מכוונים כמו שעון שבת באיזה שעה יפעל.
5. אסור בהחלט.
6. האם מותר להפוך נטלה לאחר נטילת ידיים בבית? ומדוע נוהגים כך בבית עלמין?
7. א, רק בבית עלמין. ב, כדי שייפסק הדבר.
8. אני עומדת לרכוש דירה שמספרה 8, האם המספר חיובי, שכן נודע לי שמספר זה סגור על-פי הקבלה ולא נותן הרבה מזל? מי שאמר לך זאת הוא קשקשן.
9. האם חובה לפסוע אחורנית בסוף תפילת שמונה עשרה? ואם זה חובה אז מה עושים אם עומד אחרי מתפלל שעדיין לא סיים למרות שכולם אמרו כבר עלינו לשבח?
10. אם הוא לא התחשב בכך, אינך חייב להתחשב בו.



תקציר: הערבים מתקנים את הפירצה ומנדי ובנצי רצים לביתו של הרב ברקוביץ, הרב אומר שהמעשה שעשו היה מסוכן והשניים מבטיחים שלא יעשו זאת שוב.

חסיד ברסלב התבודד אחרי שעה התגלה אליו מלאך אמר לו תשמע הפעם מה זה דיברת יפה יש לך משאלה אחת לבקש ואני עושה. אמר לו החסיד תשמע הפרנסה קשה והכרטיסים לאומן יקרים, אני רוצה תעשה לי גשר ישיר עד לקבר של רבינו. ענה לו המלאך תשמע זה לו פשוט כאן מבני ברק לעשות גשר יש לך את החיזבאללה ואת טורקיה, יש כאן בעיות דיפלומטיות עם כל המדינות בדרך, תבקש משהוא אחר. ביקש החסיד, תשמע יש לי אישה טובה אבל היא מתסבכת אותי קשה לי להבין מה שהיא באמת רוצה, תעשה איתי חסד תעזור לי להבין את אשתי. ענה לו המלאך "עזוב בא נחזור לגשר"....

אישה אחת שהייתה רגילה לדבר בטלפון שעות דברה רק חצי שעה בטלפון כשסיימה לדבר אמר לה בעלה כל הכבוד! במקום לדבר שעה דברת רק חצי שעה. אמרה לו אשתו טוב מה אתה רוצה זה היה טעות במספר.....

מדוזה הולכת לחפש את אמא שלה ולבסוף היא מוצאת שקית ניילון ושואלת: "אמא למה עשית קעקוע של שופרסל"??



חידודון

מדוע ראוי שלא להזכיר את הנגיף בשמו? (רמז בבן יהוידע).

פתרון מעלון קודם: מה המיוחד בכוס זכוכית מטבריה?
כוס זכוכית של טבריה דק יותר (עובי הזכוכית) משאר הכוסות שבארץ.
(גמרא נדה דף כ' ע"ב)

סיפור לשבת

מעשה היה בירושלים, בזמן המלחמה, כאשר היה עוני גדול מאוד. יהודי הגון החביא בביתו מעל הארון מטבע נפוליאון-זהב. בימים ההם זה היה ממש אוצר שלם! במחירו היה אפשר להאכיל משפחה במשך תקופה ארוכה. באחד הימים, בנו של היהודי הבחין במטבע שעל הארון. לילד התמים לא הייתה שום הבחנה בין לירה שצבעה נחושת, לבין מטבע זהב. הילד לקח את המטבע לחנווני, וקנה ארטיק. והנה האב חוזר, וכשראה שהמטבע איננו, שאל את אשתו לפרש הדבר. ההבדל באמת שהילד הוא זה שלקח את המטבע לחנווני. אמו של הילד רצה אל החנווני, והחלה לצעוק עליו שהוא גנב. "הילד הביא לך נפוליאון זהב שלם, ואתה נתת לו רק ארטיק בתמורה". לעומתה טען החנווני כי הילד הביא לו רק לירה. ההורים לא נרגעו, ובניתיים התאספו אנשים רבים סביב החנות, והחנווני עומד מסכן והמום. בסופו של דבר הלכו לבית דין, ואחרי ויכוחים רבים אמר החנווני שהוא מוכן להישבע כי הילד נתן לו רק לירה. אך משראה זאת האב, לא רצה לתת לו להישבע לשקר, ומחל. אע"פ כן יצא החנווני בראש חפוי, וכל מי שידע או שמע על העניין - דן אותו לגנב ושקרן. חיייו וחיי אשתו נהפכו לגיהנום רצוף בושות, עד שגם פרנסתו נתמעטה ופחתה לו. לאחר סיום המלחמה הוריו של הילד קיבלו מברק, בו אדם אחד מודה ומתוודה שפגש את הילד עם מטבע הנפוליאון, ובזריזות ידיו החליף לו את המטבע בלירה, ולקעת עשה תשובה ומשיב את הגזל לבעליו. אחד הדינים שהיה בבית הדין בשעת המריבה הגדולה אמר לבני הקהילה "צאו וראו, כל שלושת האנשים שבמעשה-החנווני, האבא ובעל התשובה שלקח את הנפוליאון והשיב את הגזילה - בהגיעם לבית דין של מעלה, כנראה יהיו נקיים מכל עוון. האבא פטור, מכיוון שבנו לקח את המטבע מעל הארון, וכל הכתובים הראו שהוא צודק כביכול. החנווני ודאי נכנס לגן עדן עבור הביזיונות שגרמו לו. ואפילו אותו אחד שלקח את המטבע נפוליאון, בטח קיבלו את תשובתו כי השיב את הגזילה אשר גזל, והתוודה בפני ההורים על חטאו הגדול". וכאן מגיעה המסקנה המעזעזת - מי בגהנום? אותם שהכניסו את עצמם לאותה מחלוקת, וקראו לחנווני גנב (אפריון שלמה, מוקד תהילים ארצי).